

Een actieve houding: bron van welvaren

2004/4745

Nota beleidsvisie sport

Op weg naar een actief gemeentebestuur ter versterking en verbreding van de lokale sportinfrastructuur, opdat de inwoners van Leidschendam-Voorburg worden uitgenodigd en gestimuleerd tot (betrokkenheid bij) sporten en bewegen en tevens een bijdrage geleverd kan worden aan maatschappelijke doelstellingen.

Samenvatting

Aan het beoefenen van sport worden belangrijke en positieve waarden toegeschreven. In de eerste plaats zorgt deelname aan sport en recreatieve bewegingsactiviteiten voor plezier, ontspanning en een goede lichamelijke en geestelijke gesteldheid van het individu. Daarnaast heeft sport een maatschappelijke functie. Het brengt mensen vaardigheden, waarden en normen bij die een belangrijke rol hebben voor de maatschappij en biedt mensen in een kwetsbare positie kansen om te integreren. De gemeente Leidschendam-Voorburg wil de positieve waarde van sport in de volle breedte tot uiting laten komen en richt zich daarom op het bevorderen van een sportieve en actieve leefstijl. De missie, onze gemeenschappelijke ambitie, luidt als volgt:

De gemeente Leidschendam-Voorburg streeft naar een versterking en verbreding van de sportinfrastructuur opdat de inwoners van Leidschendam-Voorburg uitgenodigd en gestimuleerd worden tot (betrokkenheid bij) sporten en bewegen en tevens een bijdrage geleverd kan worden aan maatschappelijke doelstellingen.

De sportinfrastructuur kan verdeeld worden in drie aandachtsgebieden: de zachte, de harde en de ondersteunende sportinfrastructuur. In samenhang bepalen deze drie aandachtsgebieden de mate waarin de inwoners van Leidschendam-Voorburg uitgenodigd en gestimuleerd worden tot (betrokkenheid bij) sporten en bewegen en de mate waarin een bijdrage geleverd kan worden aan maatschappelijke doelstellingen. Hieronder wordt kort ingegaan op de drie aandachtsgebieden:

De zachte sportinfrastructuur

De zachte sportinfrastructuur betreft de mensen en de organisaties die sport en bewegen mogelijk maken. Sportverenigingen vormen de kurk waarop de georganiseerde sport drijft. Het versterken van de zachte sportinfrastructuur begint dus bij de sportverenigingen. Initiatieven gericht op vrijwilligersbeleid, deskundigheidsbevordering en professionalisering waarborgen de sportieve functie van sportverenigingen en verdienen derhalve ondersteuning. Om ook de maatschappelijke functie van sport te versterken is een verbreding van de zachte sportinfrastructuur noodzakelijk. De zachte sportinfrastructuur kan worden verbreed door een nauwe samenwerking tussen (commerciële) sportorganisaties, scholen, welzijnsinstellingen en de gemeente. Er dient gestreefd te worden naar sportieve netwerken, zodat kennis, ervaring en inzet van (vrijwillig) kader, met elkaar kan worden uitgewisseld. Door dwarsverbanden te leggen tussen verschillende beleidsterreinen zou sport een bijdrage kunnen leveren aan onder meer: gezondheidsbevordering, voorkoming van isolement, leefbaarheid, sociale en maatschappelijke integratie van jeugdigen, criminaliteitspreventie, veiligheid en werkgelegenheid.

De harde sportinfrastructuur

Onder de harde sportinfrastructuur wordt het totaal van onroerende voorzieningen verstaan die sporten en bewegen mogelijk maken. Hierbij wordt niet alleen bedoeld op specifieke sportaccommodaties, maar ook op sportgerichte voorzieningen in de openbare ruimte. Versterking van sportaccommodaties kan gerealiseerd worden door deze, waar nodig, aan te passen met

nieuwe materialen en technologie opdat ze in grote mate voldoen aan de wensen en eisen (van de sporters) van nu. Daarnaast moet het sportaccommodatiebeleid een bredere invalshoek krijgen dan nu het geval is. Sportaccommodaties moeten opengesteld worden voor recreatief medegebruik en zalen voor het bewegingsonderwijs moeten makkelijker ingezet kunnen worden voor verenigings- en sportbuurtactiviteiten. In navolging van de zachte sportinfrastructuur is daartoe ook op het gebied van sportaccommodaties een verregaande samenwerking tussen sportorganisaties, scholen, welzijnsinstellingen en andere maatschappelijke organisaties noodzakelijk.

Tot slot zou sport meer in het ruimtelijk en planologisch beleid geïntegreerd kunnen worden, waarbij met name moet worden gezocht naar mogelijkheden om ruimte te delen. Dit kan zich uiten in het dicht bij huis brengen van kleinschalige sportvoorzieningen en het sportief (mede)gebruik van openbare ruimte en voorzieningen, zoals trapvelden, verharde tennisbanen, basketbalpleinen en fiets- en wandelpaden. Om de sport actief te betrekken bij de (her)inrichting van openbare ruimte, moet er meer 'sportinclusief' gedacht worden. Dat vergt 'sportieve relaties' tussen verschillende sectoren (cultuur, ruimtelijke ordening, economische zaken, welzijn, onderwijs, gezondheidszorg, werkgelegenheid en milieu) van de gemeente Leidschendam-Voorburg, waarbij men elkaars belang voor ogen houdt.

De ondersteunende sportinfrastructuur

Het derde en laatste aandachtsgebied betreft de ondersteunende sportinfrastructuur. De ondersteunende sportinfrastructuur bestaat uit verschillende middelen die in samenhang zorgdragen voor de realisatie van de in de nota gestelde missie. De middelen vallen uiteen in tarieven, subsidies, informatiesystemen en communicatiemogelijkheden. Tarieven en subsidies kunnen in samenhang gebruikt worden om het sportbeleid sturing te geven. De informatiesystemen dienen om beleid te kunnen voorbereiden, te sturen en te evalueren. Communicatiemiddelen en een goede communicatiestructuur zijn natuurlijk van cruciaal belang bij de implementatie en de uitvoering van een nota, waarvan het succes afhankelijk is van zoveel verschillende partijen.

Om het bovenstaande verhaal concreter te maken, is het vertaald naar tien doelstellingen. Het is de bedoeling dat elke doelstelling wordt uitgewerkt door een werkgroep van gemengde samenstelling. Onderstaand de tien doelstellingen:

- Doelstelling 1: Versterking sportverenigingen
- Doelstelling 2: Verbreding sportfunctie
- Doelstelling 3: Versterking sportaccommodaties
- Doelstelling 4: Privatisering sportaccommodaties
- Doelstelling 5: Multifunctione(e)l(er) gebruik sportaccommodaties
- Doelstelling 6: Sportief (mede)gebruik van openbare ruimte
- Doelstelling 7: Transparante tarieven met een kostendekkend karakter
- Doelstelling 8: Subsidiegrondslagen en -normen
- Doelstelling 9: Sportmonitor, exploitatiemonitor en privatiseringsmonitor
- Doelstelling 10: Een goede communicatiestructuur

Hoewel zoveel mogelijk wordt uitgegaan van een integrale benadering, krijgt elke doelstelling een eigen programma van uitvoering. Dit is noodzakelijk omdat elke doelstelling vraagt om specifieke (financiële) ondersteuning. Door elke doelstelling in een apart uitwerkingsplan te gieten, kunnen afwegingen goed (financieel) onderbouwd worden en kan de uitvoering goed gepland en geïntegreerd plaatsvinden. Wanneer een uitwerkingsplan door de Raad wordt vastgesteld, is dat het startsein om een bepaalde doelstelling te verwezenlijken. Specifieke plannings- en (financiële) onderbouwingen komen aan de orde in de desbetreffende uitwerkingsplan's.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inhoudsopgave	5
1. Inleiding	7
2 Missie	8
3 Visie	10
3.1 Inleiding	10
3.2 De zachte sportinfrastructuur	10
3.2.1 Versterking	10
3.2.2 Mogelijkheden voor versterking	11
3.2.3 Verbreding	12
3.2.4 Mogelijkheden voor verbreding	13
3.2.5 Tot slot	14
3.3 De harde sportinfrastructuur	15
3.3.1 Versterking	15
3.3.2 Verbreding	15
3.3.3 Mogelijkheden voor verbreding	16
3.4 De ondersteunende sportinfrastructuur	17
3.4.1 Tarievenbeleid	17
3.4.2 Subsidiebeleid	17
3.4.3 Informatie en monitoring	17
3.4.4 Communicatie	18
4. Doelstellingen	19
4.1 Inleiding	19
4.3 Zachte sportinfrastructuur	19
4.3.1 Versterking sportverenigingen (doelstelling 1)	19
4.3.2 Verbreding sportfunctie (doelstelling 2)	19
4.4 Harde sportinfrastructuur	20
4.4.1 Versterking sportaccommodaties (doelstelling 3)	20
4.4.2 Privatisering sportaccommodaties (doelstelling 4)	20
4.4.3 Multifunctione(e)l(er) gebruik sportaccommodaties (doelstelling 5)	21
4.4.4 Sportief (mede)gebruik van openbare ruimte (doelstelling 6)	21
4.5 Ondersteunende sportinfrastructuur	22
4.5.1 Transparante tarieven met een kostendekkend karakter (doelstelling 7)	22
4.5.2 Subsidiegrondslagen en -normen (doelstelling 8)	22
4.5.3 Monitoring (doelstelling 9)	22

4.5.4 Een goede communicatiestructuur (doelstelling 10)

23

5. Planning

24

1. Inleiding

Aanleiding

De gemeente Leidschendam-Voorburg is op 1 januari 2002 door een fusie tot stand gekomen. Aangezien het sportbeleid van de gemeente Leidschendam niet parallel liep met dat van de gemeente Voorburg, werd het wenselijk en noodzakelijk geacht om voor de fusiegemeente een nieuw sportbeleid te formuleren.

Totstandkoming

Bij de totstandkoming van deze notitie is gebruik gemaakt van de eerder, door de raadscommissie Maatschappelijke Activiteiten, opgestelde nota 'Sportief Samenwerken'; kaders voor het sportbeleid, het collegeprogramma en het gemeentelijk beleidsplan. Ook de notities die opgesteld zijn door landelijk opererende (koepel)organisaties op het gebied van sport waren een bron van inspiratie. Tot slot is gebruik gemaakt van notities en 'geluiden' uit het lokale beleidsveld sport.

Doelstelling

In deze sportnota wordt een route uitgezet die moet leiden tot een versterking en verbreding van de huidige sportinfrastructuur, opdat de sportieve en de maatschappelijk functie van sport ten volle benut kan worden. "Een actieve houding: bron van welvaren" maakt duidelijk wat de ambitie van de gemeente Leidschendam-Voorburg op sportgebied is en vertelt tevens op welke wijze de gemeente deze ambitie wil gaan verwezenlijken.

Uitgangspunten

- De beleidsnota vormt het strategisch kader waarbinnen alle gemeentelijke afdelingen met betrekking tot sport handelen en denken.
- Het integrale karakter van sport zal de basis vormen voor het leggen van dwarsverbanden tussen sport en andere gemeentelijke aandachtsgebieden
- De beleidsnota gaat uit van een gezamenlijke implementatie door gemeente en beleidsveld (sportverenigingen en andere belanghebbende partijen)

Afbakening

Deze nota beperkt zich tot het uitspreken van de ambitie en het uitstippelen van een route om deze ambitie te verwezenlijken. Het is echter geen vrijblijvend verhaal. De ambitie van de gemeente op sportgebied is vertaald naar tien doelstellingen. Om recht te doen aan de onderwerpen waarop de doelstellingen zich richten is er voor gekozen om deze terug te laten komen in separate nota's. Specifieke plannings- en financiële onderbouwingen zullen aan de orde komen in deze separate nota's.

2 Missie

Aan het beoefenen van sport kunnen belangrijke waarden en normen worden toegeschreven. Voor het individu zijn dat waarden als gezondheid, ontwikkeling en ontplooiing, zowel op het mentale als fysieke vlak. Het belang van voldoende en regelmatige lichaamsbeweging bij de preventie van lichamelijke aandoeningen en psychische problemen is evident. Maar ook de ontspanning en de ultieme inspanning die nodig is voor een prestatie kunnen als belangrijke waarden van de sport gezien worden. Sport draagt bij aan het behoud van kwaliteit van leven en bevordert een actieve leefstijl.

Naast de waarden voor het individu kunnen sportactiviteiten ook in het bredere maatschappelijke perspectief benut worden. Sport maakt mensen letterlijk en figuurlijk actiever en laat ze participeren in de samenleving. Sport spreekt aan en motiveert mensen om uiteenlopende redenen om te gaan sporten of bewegen, een wedstrijd te fluiten, in een bestuur te gaan of met z'n allen naar een wedstrijd te kijken. Deelname aan sport kan mensen in een kwetsbare positie – zoals kansarme jongeren, eenzame ouderen, chronisch zieken, mensen met een handicap, uitkeringsgerechtigden of mensen zonder werk – kansen bieden om te integreren.

Sport heeft dus een dubbelfunctie. Enerzijds draagt het bij aan persoonlijke waarden of doelstellingen. De sport vormt dan het doel. Anderzijds kan sport bijdragen aan maatschappelijke waarden of doelstellingen. Sport wordt dan ingezet als middel.

De gemeente Leidschendam-Voorburg onderkent deze dubbelfunctie van sport. In “Sportief Samen Werken” de kaders voor het sportbeleid geeft de raadscommissie Maatschappelijke Activiteiten (MA) aan dat werken aan het lichamelijk en geestelijk welzijn van het individu, het primaire doel is van sport. Daarnaast onderkent men de brede maatschappelijk functie van sport. ‘Sport bevordert de sociale cohesie, ontwikkelt het maatschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel, vergroot het incassatievermogen en verrijkt de mogelijkheden tot een positieve vrijetijdsbesteding’, aldus de raadscommissie MA.

Aangezien deelname aan sport en recreatieve bewegingsactiviteiten een positieve invloed heeft op zowel het individu als de maatschappij wil de gemeente een sportieve en actieve leefstijl bevorderen. Om een sportieve en actieve leefstijl te bevorderen is het belangrijk dat het aanbod van sport- en bewegingsactiviteiten en het aanbod van sportvoorzieningen van goede kwaliteit en toegankelijk (betaalbaar, bereikbaar en beschikbaar) is. Hiertoe is het noodzakelijk het aanbod van sport- en bewegingsactiviteiten en sportvoorzieningen, samen met de (financiële) middelen ter ondersteuning ook wel de sportinfrastructuur genoemd, te versterken en te verbreden. Versterking is noodzakelijk om de sportinfrastructuur, waar nodig, aan de (kwaliteits)eisen van deze tijd te laten voldoen en verbreding is noodzakelijk om de toegankelijkheid van de sportinfrastructuur en daarmee de bijdrage aan maatschappelijke doelstellingen te optimaliseren.

Naar aanleiding van het voorgaande heeft de gemeente voor het sportbeleid in Leidschendam-Voorburg de onderstaande missie geformuleerd:

De gemeente Leidschendam-Voorburg streeft naar een versterking en verbreding van de sportinfrastructuur opdat de inwoners van Leidschendam-Voorburg uitgenodigd en gestimuleerd worden tot (betrokkenheid bij) sporten en bewegen en tevens een bijdrage geleverd kan worden aan maatschappelijke doelstellingen.

Onder de bovengenoemde sportinfrastructuur wordt dus het totaal van onroerende voorzieningen (de harde sportinfrastructuur), de organisatie (de zachte sportinfrastructuur) en de (financiële) middelen ter ondersteuning van de sport (de ondersteunende sportinfrastructuur) verstaan. Deze drie met elkaar samenhangende aandachtsgebieden zullen in de navolgende hoofdstukken nader uitgewerkt worden.

3 Visie

3.1 INLEIDING

In het vorige hoofdstuk is onze missie besproken. De missie betreft de gemeenschappelijke ambitie van de gemeente en vertelt WAT de gemeente op sportgebied wil bereiken. In dit hoofdstuk staat de visie centraal. De visie vertelt HOE het WAT bereikt kan worden. Het is een norm waartegen beslissingen kunnen worden afgewogen. Het hanteren van een visie maakt het plannen van activiteiten en het al dan niet inzetten van financiële middelen eenvoudiger te rationaliseren, te communiceren en te begrijpen. De visie wordt uitgewerkt aan de hand van de drie eerder gememoreerde onderdelen, namelijk: de zachte, de harde en de ondersteunende sportinfrastructuur.

3.2 DE ZACHTE SPORTINFRASTRUCTUUR

De zachte sportinfrastructuur betreft de organisaties die sport en bewegingsactiviteiten aanbieden. Het gaat hier dus om de georganiseerde sport.

3.2.1 Versterking

Bij het versterken van de zachte sportinfrastructuur gaat het om het versterken van de organisaties die sport- en bewegingsactiviteiten mogelijk maken. Het doel van versterking van de zachte sportinfrastructuur is tweeledig: enerzijds moet versterking leiden tot een verbetering van het aanbod van sport- en bewegingsactiviteiten en anderzijds kan de zachte sportinfrastructuur door versterking een grotere bijdrage leveren aan maatschappelijke doelstellingen. In het onderstaande wordt dieper ingegaan op het versterken van de zachte sportinfrastructuur.

In Leidschendam-Voorburg wordt het fundament van de georganiseerde sport, net als elders in Nederland, gevormd door sportverenigingen. De sportverenigingen in Leidschendam-Voorburg, 97 in totaal, bieden de inwoners van Leidschendam-Voorburg de mogelijkheid om op een laagdrempelige manier deel te nemen aan sport. Aangezien de sportverenigingen een essentieel onderdeel vormen van de georganiseerde sport, ligt het voor de hand dat de gemeente, wanneer zij de lokale zachte sportinfrastructuur wil versterken, de sportverenigingen als uitgangspunt neemt. Natuurlijk is het zo dat ook de commerciële sportaanbieders deel uitmaken van de georganiseerde sport, echter op het gebied van versterking stelt de gemeente dat deze organisaties zichzelf moeten bedruipen.

Sportverenigingen richten zich primair op de sport als doel, maar dragen ook bij aan maatschappelijke processen. De bijdrage van sportverenigingen aan maatschappelijke processen zou echter vergroot kunnen worden, wanneer een vereniging, naast het aanbieden van sport- en bewegingsactiviteiten, doelgerichter en bewuster aandacht zou kunnen besteden aan deze maatschappelijke processen. Bijvoorbeeld de opvang en (sport)opvoeding van jeugd, de integratie

van gehandicapten en allochtonen alsmede bewegingsstimulering bij verschillende doelgroepen, waaronder ouderen.

Echter, gezien de primaire doelstelling van de sportverenigingen en het karakter van de ledenorganisaties kan en mag er zonder aanvullend beleid vanuit de gemeente, geen al te grote bijdrage verwacht worden van sportverenigingen. Bovendien blijkt, uit landelijke onderzoek, dat het bestaande netwerk van verenigingen onder druk staat. 88 procent van de verenigingen heeft een tekort aan (goed) kader, de meerderheid van de verenigingen heeft te maken met een groot verloop van leden, een derde ondervindt knelpunten op financieel gebied en een aanzienlijk percentage beschikt niet over een accommodatie die voldoet aan de eisen. Ook wordt het, mede door de verzwaarde wet en regelgeving, niet eenvoudiger of aantrekkelijker om een vereniging te besturen. Alvorens de bijdrage van sportverenigingen aan maatschappelijke doelen vergroot kan worden, dienen de sportverenigingen eerst zelf versterkt te worden. Aangrijpingspunten voor de versterking van sportverenigingen zijn de door verenigingen genoemde knelpunten c.q. zorgen – kadertekort, ledenverloop, accommodatie en financiën.

Vervolgens dient er, zeker indien sportverenigingen planmatig en systematisch worden ingezet om bij te dragen aan maatschappelijk processen, blijvend een vorm van ondersteuning te worden geleverd vanuit de gemeente.

3.2.2 Mogelijkheden voor versterking

Om de sportieve functie van sportverenigingen te waarborgen en de maatschappelijk functie te versterken hebben de sportverenigingen een impuls nodig. Het is belangrijk de sportverenigingen zodanig toe te rusten en te ondersteunen dat zij om kunnen gaan met de eisen die aan hen gesteld worden en tevens een bijdrage kunnen leveren aan maatschappelijke doelstellingen.

Voorwaarde voor het leveren van kwalitatief hoogwaardig aanbod van sport- en bewegingsactiviteiten en bijdragen op het maatschappelijke vlak, is een goede organisatie. Kader is en blijft cruciaal voor de kwaliteit van een sportvereniging. Hoe meer kader hoe groter het organiserend vermogen. Hoe groter het organiserend vermogen, hoe beter de kwaliteit van het sportaanbod en hoe groter de bijdrage aan maatschappelijke processen kan zijn. Het versterken van de lokale zachte sportinfrastructuur begint dus bij het vergroten van het organiserend vermogen van verenigingen.

Kaderbeleid

Initiatieven gericht op het kader verdienen een belangrijke impuls. Doel moet zijn dat binnen verenigingen vrijwilligersbeleid wordt gevoerd, zodat de sportverenigingen meer planmatige en georganiseerde aandacht schenken aan het werven, behouden en functioneren van vrijwilligers. Extra aandacht is bovendien nodig voor de stimulering van jeugdparticipatie en –vrijwilligerswerk. De sportsector kan daarbij beschouwd worden als een laagdrempelige voorziening waarbij vrijwilligerswerk relatief eenvoudig tot stand kan komen, in het verlengde van school of het lidmaatschap van de sportvereniging.

Deskundigheidsbevordering

Gerichte deskundigheidbevordering op het gebied van milieu, accommodatiebeheer, financieel management en sociale hygiëne in kantines is ook een mogelijkheid de sportaanbieders beter toe te rusten. Sportaanbieders moeten immers in staat zijn op zijn minst te kunnen voldoen aan de voorschriften die de (lokale) overheid aan hen stelt.

Professionalisering

Een beperkte professionalisering op het lokaal niveau kan er, bij voldoende draagvlak, ook onderdeel van zijn. Deze dient er dan wel op gericht te zijn dat concrete taken van de vrijwilligerssportorganisatie (zoals leden- en kaderwerving, financiële- en ledenadministratie, trainingen en evenementen, management, inschakeling bij school, welzijn en hulp- en gezondheidsprojecten) op zodanige wijze ondersteund, dan wel uitgevoerd worden dat de druk daadwerkelijk verlicht wordt. De beperkte professionalisering zal bijvoorbeeld gestalte kunnen krijgen door middel van verenigingsmanagers of vergelijkbare functionarissen, die de interne organisatie van verenigingen van binnenuit versterken en de inzet van verenigingssport voor maatschappelijke doelen verbetert. Uiteraard is het afhankelijk van de lokale situatie of een dergelijke functionaris juist aan een vereniging of meerdere verenigingen gebonden moet zijn, dan wel dat deze ingezet wordt als stimulans voor meer samenwerking tussen verenigingen en organisaties buiten de sport of voor de ontwikkeling van een nieuw sportaanbod. De ervaring met deze projecten moet leiden tot meer inzicht in het financiële draagvlak, de uitvoerbaarheid, de daadwerkelijke vraag naar en het maatschappelijk belang van dergelijke arbeidskrachten op lokaal niveau.

De professionalisering is daarbij geen doel op zich, maar moet gezien worden als instrument ter verbetering van de kwaliteit en de samenhang in het sportaanbod.

3.2.3 Verbreding

De maatschappelijke functie van sport kan pas optimaal benut worden wanneer de zachte sportinfrastructuur verbreed wordt. De zachte sportinfrastructuur kan worden verbreed door de organisatie van sport- en bewegingsactiviteiten tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid te maken van (commerciële) sportorganisaties, scholen, welzijnsinstellingen en andere maatschappelijke organisaties. Er dienen sportieve netwerken te ontstaan, waarin ervaring en inzet van (vrijwillig) kader, voortdurend en vrij met elkaar kunnen worden uitgewisseld. De gemeente speelt een belangrijke rol in het vormen van deze zogenaamde 'sportnetwerken'. De gemeente moet enthousiasmeren, stimuleren en faciliteren, maar kan deze verregaande samenwerking ook initiëren door sportieve relaties aan te gaan met andere sectoren van de gemeente Leidschendam-Voorburg. In (beleids)nota's over cultuurbeleid, jeugdbeleid, onderwijsbeleid, gezondheidsbeleid, ruimtelijk ordeningsbeleid, minderhedenbeleid of werkgelegenheidsbeleid, staan veelal doelstellingen vermeld die ook met sport of het ondersteunen daarvan te bereiken zijn. Door integrale samenwerking tussen gemeentelijke directies en afdelingen en een toenemend 'sportinclusief' denken, zou de bijdrage van het beleidsveld sport aan maatschappelijke doelstellingen vergroot kunnen worden. Immers, door verbreding van de zachte sportinfrastructuur kunnen meer mensen, ook de moeilijker te bereiken doelgroepen, in contact komen met sport. Verbreding dient dan in eerste instantie als

middel om de waarde van sport in het brede, maatschappelijke perspectief uit te dragen. In tweede instantie kan verbreding natuurlijk ook leiden tot een positief effect op de deelname aan sport. Het doel van verbreding van de zachte sportinfrastructuur kan dus, net als bij de versterking van de zachte sportinfrastructuur, ook tweeledig worden opgevat.

3.2.4 Mogelijkheden voor verbreding

Om tot verbreding van de zachte sportinfrastructuur te komen zal er dus een nauwe samenwerking moeten ontstaan tussen (commerciële) sportorganisaties, scholen, welzijnsinstellingen en andere maatschappelijke organisaties en zouden er dwarsverbanden gelegd of allianties aangegaan moeten worden met andere beleidsterreinen. Deze beleidsterreinen zouden sport mee moeten nemen in hun beleidsdenken. Alleen wanneer de activiteiten in de verschillende beleidssectoren met elkaar in samenhang worden gebracht, kunnen ze elkaar versterken en kan de maatschappelijke functie van sport optimaal benut worden.

Onderstaand een aantal voorbeelden van de wijze waarop sport een bijdrage zou kunnen leveren aan het oplossen van lokaal maatschappelijke knelpunten.

Gezondheidsbevordering en voorkoming van isolement

Sport bevordert zowel de lichamelijke als de geestelijke gezondheid. Het belang van meer bewegen wordt bij gezondheidsbevordering steeds meer onderkend. Sport en bewegen draagt namelijk bij aan de preventie van ziekten, lichamelijke en psychische klachten en op termijn kan daarmee het aantal mensen dat een beroep moet doen op de gezondheidszorg worden teruggebracht. Sport in de wijk kan een belangrijk aangrijpingspunt zijn voor het werken aan gezondheidsbevordering. Met name kwetsbare groepen, zoals ouderen, chronisch zieken en mensen met een lage sociaal-economische status kunnen zo bereikt worden. Sport kan op deze manier ingezet worden ter voorkoming van een sociaal isolement van ouderen. Sport is vaak een sociale aangelegenheid en daarom een goede manier voor ouderen om onder de mensen te blijven.

Leefbaarheid

Sport kan een positieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid in de woonomgeving. Door in de wijk vraaggericht sportieve activiteiten aan te bieden kan het leefklimaat in de buurt verbeterd worden. Sport in de wijk en/of recreatie dichtbij huis vraagt wel om een aantal voorzieningen, zoals wijkgebonden sportverenigingen, groen in de leefomgeving, aanpassingen in de wijk en parken voor straat sport.

Sociaal en maatschappelijke integratie van jeugdigen

Het belang van lichamelijke opvoeding en schoolsport wordt in dit kader in toenemende mate onderschreven. Sportonderwijs moet meer zijn dan alleen gymnastiek. Kinderen moeten zich op school breed kunnen oriënteren op de verschillende sportmogelijkheden. De verlengde schooldag, buitenschoolse opvang en vooral ook de ontwikkeling van de 'brede school' bieden aanknopingspunten voor sportactiviteiten. Vanuit de school moet de basis gelegd worden voor een houding van levenslang actief bewegen. Ook voor de wat oudere jeugd kan dat natuurlijk opgeld

doen. Wanneer scholen in het kader van een brede schoolontwikkeling aansluiting zoeken bij sportverenigingen zou dat tot synergie kunnen leiden tussen beide beleidsterreinen.

Criminaliteitspreventie en veiligheid

Er is een groeiende zorg in de samenleving om groepen 'kwetsbare' of problematische jeugdigen en gezinnen. Sport kan ook een rol spelen in de bestrijding van zinloos geweld door jeugdigen, in de opvang van voortijdige schoolverlaters en de veiligheid op school en in de buurt. Overlast van groepen jongeren op straat kan worden teruggedrongen door in de wijk vraaggericht sportieve activiteiten aan te bieden. Een mooi voorbeeld daarvan is de in de wijk Prinsenhof opgerichte boksschool. Dit initiatief richt zich niet alleen op de lichamelijke opvoeding, maar met name ook op de ontwikkeling van discipline, incassatievermogen en sociale vaardigheden.

Werkgelegenheid

In het kader van de bestrijding van de werkloosheid speelt de sportsector nog een bescheiden rol. De verwachting is echter dat die rol groter wordt door het proces van professionalisering dat thans plaatsvindt binnen de sport. De mogelijkheden die sport biedt voor routinematig en eenvoudig werk bieden aanknopingspunten voor werkgelegenheid. Jongeren kunnen relevante (werk)ervaring opdoen door ze te betrekken bij de opzet van sportprogramma's. Ook initiatieven in het kader van gesubsidieerde arbeid in de sport, waarbij diverse sportaanbieders zoals scholen, sportverenigingen en andere organisaties aan elkaar gekoppeld kunnen profiteren van een arbeidsplaats, verdienen aandacht.

3.2.5 Tot slot

De maatschappelijke meerwaarde van sport lijkt vooral goed tot zijn recht te komen in de samenwerking tussen buurtwerk, onderwijs en sport. Een sportbeleid met een wijkgerichte aanpak, waarbij dwarsverbanden worden gelegd tussen het onderwijs en het buurt-, wijk- en jongerenwerk ligt dan voor de hand. Ook sportverenigingen dienen actief bij deze activiteiten betrokken te worden, opdat sportdeelname niet een incidenteel maar een structureel karakter krijgt.

3.3 DE HARDE SPORTINFRASTRUCTUUR

Onder de harde sportinfrastructuur wordt het totaal van onroerende voorzieningen verstaan die sporten en bewegen mogelijk maken. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen (sport)accommodaties en sportgerichte voorzieningen in de openbare ruimte (lichte sportinfrastructuur).

3.3.1 Versterking

De gemeente Leidschendam-Voorburg streeft naar sporttechnisch veilige sportvoorzieningen die multifunctioneel kunnen worden ingezet ten behoeve van de breedtesport¹. De sportvoorzieningen dienen daartoe goed toegankelijk (betaalbaar, beschikbaar en bereikbaar) en van een kwalitatief hoogwaardig niveau te zijn of te worden. Dit betekent dat bestaande (sport)accommodaties, in voorkomende situaties, worden aangepast met nieuwe materialen en technologie opdat ze voldoen aan de wensen en eisen (van de sporters) van nu. Bij oprichting van sportaccommodaties zullen de normen voor sportaccommodaties van sportkoepel NOC*NSF het uitgangspunt vormen.

3.3.2 Verbreding

Het sportaccommodatiebeleid moet een bredere invalshoek krijgen dan nu het geval is. Er zijn in Leidschendam-Voorburg scholen en sportverenigingen met prachtige sportvoorzieningen die grote delen van de dag, en soms ook 's avonds, leegstaan. Sportaccommodaties moeten opengesteld worden voor recreatief medegebruik en zalen voor het bewegingsonderwijs moeten makkelijker ingezet kunnen worden voor verenigings- en sportbuurtactiviteiten. In navolging van de zachte sportinfrastructuur is daartoe ook op het gebied van sportaccommodaties een verregaande samenwerking tussen sportorganisaties, scholen, welzijnsinstellingen en andere maatschappelijke organisaties noodzakelijk. Om tot een optimale bezetting van sportaccommodaties te komen moet bij de invulling van het gebruik uit worden gegaan van een continuüm tussen spelen, bewegingsonderwijs, sportieve recreatie en (clubgebonden) actieve vrijetijdsbesteding, waarbij medegebruik van elkaars terreinen en accommodaties mogelijk is.

Daarnaast zou sport meer in het ruimtelijk en planologisch beleid kunnen worden geïntegreerd. Dat betekent dat er meer aandacht moet komen voor sport en recreatie bij de (her)inrichting van wijken, parken en pleinen. Wijkvernieuwingsoperaties bieden bijvoorbeeld kansen om nieuwe, kleinschalige, multifunctionele voorzieningen voor sport en recreatie te creëren. De openbare ruimte moet zo worden ingericht dat kinderen en jongeren zich in een gezonde wijk kunnen uitleven. Dit kan bewerkstelligd worden door het dicht bij huis brengen van kleinschalige sport- en recreatievoorzieningen (trapvelden, verharde tennisbanen, basketbalpleinen, etc.), multifunctioneel gebruik van school- en wijkvoorzieningen en het sportief (mede)gebruik van openbare voorzieningen (fiets- en wandelpaden).

¹ Met breedtesport bedoelen we, eenvoudig geformuleerd, alle sport behalve topsport. De term breed duidt er op dat het niet alleen gaat om de sport als doel, maar ook om de sport die als middel wordt ingezet voor maatschappelijk beleidsdoelen.

Om de sport actief te betrekken bij de (her)inrichting van openbare ruimte, moet er wederom meer 'sportinclusief' gedacht worden. Dat vergt 'sportieve relaties' tussen verschillende sectoren (cultuur, ruimtelijke ordening, economische zaken, welzijn, onderwijs, gezondheidszorg, werkgelegenheid en milieu) van de gemeente Leidschendam-Voorburg, waarbij gezocht wordt naar mogelijkheden om ruimte te delen zonder dat men elkaars belangen uit het oog verliest.

3.3.3 Mogelijkheden voor verbreding

Optimaal gebruik van schoolvoorzieningen

Door een nauwe samenwerking van scholen met de sport en de inrichting van meer vrij toegankelijke (school- en sport/gymnastiek) voorzieningen, zou de school als sportontmoetingscentrum kunnen dienen. Scholen worden op deze manier een bakermat voor het ontstaan van schoolsport en/of jeugdsportverenigingen, waar meerdere sporten beoefend worden en waar de jeugd zelf meebeslist en begeleidt. Ook kunnen groepen ontstaan rondom allerlei projecten die langzaam uitgroeien tot eigen verenigingen of aansluiting vinden bij bestaande verenigingen.

Optimaal gebruik van sportvoorzieningen

Door het vergroten van de toegankelijkheid van sportvoorzieningen zou ingespeeld kunnen worden op veranderende leefpatronen (24 uren economie, vrije tijd, huishoudens) en tijdelijke verbanden (verschuiving naar informele club-/groeps cultuur, flexibel).

Optimaal gebruik van wijkvoorzieningen

Door buurtverenigingen een centrale rol te geven bij sport in de buurt, combinaties te maken met naschoolse opvang of het organiseren van straatsporttoernooien met ondersteunen van sportverenigingen (Voorbeeld: pleintjesbasketbal).

3.4 DE ONDERSTEUNENDE SPORTINFRASTRUCTUUR

Voor de implementatie van de inhoud van deze beleidsnota zijn verschillende middelen voorhanden. In deze paragraaf worden verschillende middelen onderscheiden die in samenhang moeten zorgdragen voor de realisatie van de in de nota gestelde doelen.

3.4.1 Tarievenbeleid

De gemeente wil komen tot een transparante tarievenstructuur. Tarieven worden daartoe vastgesteld op basis van bedrijfseconomische kosten. Geleidelijk aan zal de gemeente de tarieven van een meer kostendekkend karakter voorzien. Deze maatregel is niet bedoeld om de financiële inbreng van de gemeente te verminderen, maar om, in samenhang met de subsidies, meer sturing te kunnen geven aan het sportbeleid.

3.4.2 Subsidiebeleid

De subsidiegrondslagen en -normen moeten objectief en goed hanteerbaar zijn. Ze moeten enerzijds aansluiten bij de gemeentelijke doelstellingen en anderzijds bij de reële mogelijkheden van de verenigingen.

Het vergroten van de sportdeelname in het algemeen blijft het voornaamste doel van het gemeentelijke subsidiebeleid, daarnaast vraagt het vroegtijdig afhaken van oudere jeugd (16 tot 24 jaar) en de achterblijvende participatie van senioren (50+), allochtonen, gehandicapten en sociale minima om passende maatregelen in het subsidiebeleid. Tot slot, worden de vrijwilligers als een belangrijke doelgroep gezien.

3.4.3 Informatie en monitoring

Om beleid te kunnen voorbereiden, uitvoeren en evalueren is informatie nodig: "meten is weten". In Leidschendam-Voorburg wordt op dit moment niet of nauwelijks gemeten. Bij het ontwikkelen van deze nota is daarom veelal gebruik gemaakt van landelijke cijfers en ervaringen. Door aandacht te geven aan het monitoren van bepaalde beleidsaspecten kan het beleid in de toekomst meer en specifiek gericht worden op de karakteristiek van de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Algemene sportmonitor

Om het sportklimaat naar een hoger plan te brengen, zal de (harde, zachte en ondersteunende) sportinfrastructuur vooral kwalitatief verbeterd moeten worden. Voorzieningen dienen te worden afgestemd op de behoeften van de verschillende doelgroepen en daarnaast doelmatig en financieel verantwoord worden aangeboden. Om omgevingsgericht en bedrijfsmatig te werk te kunnen gaan, moeten er instrumenten ontwikkeld worden waarmee inzicht kan worden verkregen in de omgeving. Het nemen van juiste beslissingen, is alleen mogelijk op basis van juiste managementinformatie.

Exploitatiemonitor

Er is op dit moment onvoldoende inzicht in de financiële exploitatie. Meer inzicht is een randvoorwaarde voor het maken van verbeterlagen ten aanzien van de exploitatie. Het doel van het invoeren van een exploitatiemonitor is tweeledig, namelijk:

1. Door de invoering van een volwaardige exploitatiemonitor ontstaat een beter, vollediger en up-to-date overzicht van bezoekcijfers, kosten- en opbrengstencomponenten en kan beter en slagvaardiger worden ingespeeld op de veranderende vraag vanuit de markt.
2. Door de invoering van een exploitatiemonitor ontstaan betere mogelijkheden voor onderlinge vergelijking.

Privatiseringsmonitor

Ook is het goed een privatiseringsmonitor op te zetten. Door het uitvoeren van periodieke metingen en het op systematische wijze in kaart brengen van ontwikkelingen rondom geprivatiseerde accommodaties kan bepaald worden in welke mate de privatisering succesvol is en welke variabelen daarop van invloed zijn.

3.4.4 Communicatie

Bij de implementatie en de uitvoering van deze beleidsnota is goede communicatie tussen de verschillende betrokken partijen van essentieel belang. Vanuit verschillende taken, rollen en verantwoordelijkheden is het streven om op een zo efficiënt mogelijke wijze de communicatiestructuur in te richten en daar uiteraard ook invulling aan te geven.

4. Doelstellingen

4.1 INLEIDING

In het vorige hoofdstuk is de visie op sport beschreven van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Deze visie is de basis waarop de komende jaren met alle (sport)partijen in de gemeente wordt samengewerkt aan de versterking en verbreding van de sportinfrastructuur. Hoewel een visie belangrijk is voor de richting van het sportbeleid kun je er nog niet mee sporten. In dit hoofdstuk wordt de visie uit het vorige hoofdstuk daarom vertaald naar tien concrete doelstellingen. Het is de bedoeling dat elke doelstelling door werkgroepen van gemengde samenstelling, onder leiding van een projectleider, wordt uitgewerkt tot een programma van uitvoering of strategie. In dit hoofdstuk wordt het kader beschreven waarbinnen dit proces plaats zal vinden.

4.3 ZACHTE SPORTINFRASTRUKTUUR

4.3.1 Versterking sportverenigingen (doelstelling 1)

Eén van de doelstellingen van de zachte sportinfrastructuur is versterking van de sportverenigingen in Leidschendam-Voorburg op organisatorisch vlak. De gedachte achter deze doelstelling is dat een verhoogde organisatiegraad zal leiden een kwalitatieve verbetering van het aanbod van sport- en bewegingsactiviteiten en dat de verenigingen een grotere bijdrage aan maatschappelijke doelstellingen kunnen leveren.

Om te komen tot versterking moeten we:

1. Inventariseren welke organisaties, projecten en producten er zijn om sportverenigingen te ondersteunen op het gebied van vrijwilligersbeleid, deskundigheidsbevordering en professionalisering en nagaan wat de ervaringen hiermee zijn. Hierbij kan ook aansluiting gevonden worden bij het vrijwilligersproject van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Om overlappende functies te voorkomen moet goed bekeken worden welke ondersteunende mogelijkheden er geboden worden door provinciale sportraden, overkoepelende organisaties en/of sportbonden
2. Inventariseren in welke mate er behoefte bestaat aan ondersteuning op organisatievlak vanuit de gemeente. Willen de clubs er wel aan meewerken en energie in steken?
3. Zoeken naar mogelijkheden om de verenigingen ook in financiële zin te ondersteunen. Allereerst valt hierbij te denken aan subsidies. In de tweede plaats kan bekeken of er vanuit het Rijk mogelijkheden zijn voor financiële ondersteuning.

4.3.2 Verbreding sportfunctie (doelstelling 2)

Een tweede doelstelling is verbreding van zachte sportinfrastructuur. De gedachte achter deze doelstelling is dat de maatschappelijke functie van sport beter benut kan worden wanneer een verbreding van de zachte sportinfrastructuur plaatsvindt. Verbreding wil zeggen dat er sportieve netwerken gevormd moeten worden door aan sport gerelateerde organisaties waarin een nauwe

samenwerking kan plaatsvinden en dat er dwarsverbanden gelegd moeten worden op verschillende beleidsterreinen van de gemeentelijke organisatie.

Voor het geven van invulling aan van sport- en bewegingsactiviteiten bij andere werkvelden is veelal wel gekwalificeerd (sport)kader nodig, wil men tot een goede en verantwoorde uitvoering komen.

Het aanstellen van bewegingsconsulenten zou kunnen zorgdragen voor een verantwoorde uitvoering en tevens kunnen voorkomen dat beleidsterreinen geïsoleerd van elkaar blijven bestaan. Bewegingsconsulenten kunnen samenwerking bevorderen tussen aan elkaar gerelateerde sectoren als onderwijs, welzijn, gezondheidszorg en sport.

Om tot verbreding van de zachte sportinfrastructuur te komen, moeten we:

1. Inventariseren wat de maatschappelijke knelpunten zijn in Leidschendam-Voorburg;
2. intern, met de verschillende beleidsterreinen, overleggen op welke manier sport een bijdrage zou kunnen leveren;
3. De ideeën en suggesties bespreken met organisaties in het beleidsveld en kijken op welke manier er structureel of in ieder geval voor een langere periode beleid kan worden gemaakt.

4.4 HARDE SPORTINFRASTRUCTUUR

4.4.1 Versterking sportaccommodaties (doelstelling 3)

De gemeente streeft naar sporttechnisch veilige, goed toegankelijke en kwalitatief hoogwaardige sportvoorzieningen. Om deze doelstelling te realiseren moeten:

1. De bestaande knelpunten ten aanzien van sportaccommodaties worden opgelost, waar mogelijk met nieuwe materialen en technologie opdat ze in grote mate voldoen aan de wensen (van sporters) en eisen van nu.
2. Er moeten meerjarenonderhoudsplannen gemaakt worden om de goede staat van de sportaccommodaties over een langere termijn te kunnen waarborgen en kosten inzichtelijk te maken.

4.4.2 Privatisering sportaccommodaties (doelstelling 4)

In het collegeprogramma 'Samen sterker' (2002-2006) geeft het college aan dat zij het particulier initiatief wil stimuleren en in staat wil stellen om verantwoordelijkheid te dragen voor voorzieningen.

De gemeente wil zich meer gaan richten op het creëren van randvoorwaarden waarbij toegankelijkheid en kostenefficiëntie het uitgangspunt zullen zijn. Verder heeft het college in het gemeentelijke beleidsplan (2002-2006) aangegeven dat de gemeente niet gericht is op het in bezit hebben van onroerend goed, tenzij van strategisch belang. Tot slot, stelt de raadscommissie MA in 'Sportief samen werken', de kaders voor sportbeleid, dat gemeente en verenigingen een gedeelde financiële verantwoordelijkheid dragen ten aanzien van investeringen in (sport)accommodaties.

De gemeente wil dus om verschillende redenen, sportverenigingen meer verantwoordelijkheid laten dragen voor sportvoorzieningen. Dit houdt concreet in dat indien de verenigingen in Leidschendam-Voorburg het organisatorisch vermogen hebben om de accommodatie bedrijfsmatig te beheren, de gemeente over zal gaan tot privatisering.

Om over te gaan tot (een bepaalde mate van) privatisering moeten we:

1. Inventariseren welke mogelijkheden er bestaan om te privatiseren
2. Inventariseren wat de landelijke ervaringen zijn met privatiseren
3. Inventariseren, in samenwerking met verenigingen, op welke wijze het proces van privatiseren het beste kan worden vormgegeven.

Op voorhand lijken doelstelling 1 (versterking sportverenigingen), doelstelling 3 (versterking accommodaties) en doelstelling 9 (een exploitatiemonitor/sportmonitor) voorwaarden om over te kunnen gaan tot privatisering.

4.4.3 Multifunctione(e)l(er) gebruik sportaccommodaties (doelstelling 5)

De gemeente wil dat het sportaccommodatiebeleid een bredere invalshoek krijgt dan nu het geval is. Sportaccommodaties moeten opengesteld voor recreatief medegebruik en ingezet kunnen worden voor verenigings- en sportbuurtactiviteiten. Ook de mogelijkheden voor naschoolse opvang op sportaccommodaties moeten serieus aandacht krijgen. Om deze doelstelling te kunnen verwezenlijken moeten we:

1. Inventariseren welke alternatieven er zijn voor het gebruik van sportaccommodaties
2. Inventariseren, in samenwerking met direct betrokkenen, op welke manier alternatief gebruik kan worden vormgegeven.

Op voorhand lijken doelstelling 2 (verbreding sportfunctie) en doelstelling 3 (versterking sportaccommodaties) belangrijke voorwaarden voor realisatie van deze doelstelling.

4.4.4 Sportief (mede)gebruik van openbare ruimte (doelstelling 6)

De gemeente wil dat sport actiever betrokken wordt bij de (her)inrichting van openbare ruimte, opdat sportief (mede)gebruik van openbare ruimte gerealiseerd kan worden. De gedachte achter deze doelstelling is dat een sportieve of recreatieve invulling van openbare ruimte de leefbaarheid van de stad Leidschendam-Voorburg kan vergroten. Sport moet geïntegreerd worden in het ruimtelijk en planologisch beleid. Om deze doelstelling te realiseren moeten we:

1. 'sportieve' dwarsverbanden leggen tussen de verschillende directies en afdelingen.
2. Aansluiting vinden bij doelstelling 2 (verbreding sportfunctie)
3. Aansluiting vinden bij de ontwikkelingen omtrent het speelruimteplan van de gemeente.

4.5 ONDERSTEUNENDE SPORTINFRASTRUCTUUR

4.5.1 Transparante tarieven met een kostendekkend karakter (doelstelling 7)

De gemeente wil toe naar transparante tarievenstructuur met een meer kostendekkend karakter. Transparantie zorgt voor duidelijkheid richting de verenigingen en een kostendekkend karakter biedt de gemeente mogelijkheden om, in samenhang met de subsidies, meer sturing te geven aan het sportbeleid.

Om tot een transparante en kostendekkende tarievenstructuur te komen, moeten we:

1. Bepalen welk dekkingspercentage in samenhang met de subsidies reëel is;
2. Inventariseren wat hiervan de gevolgen zijn voor de sportverenigingen en de individuele gebruikers;
3. In overleg met de sportverenigingen bepalen wat er op de korte en lange termijn haalbaar is.

4.5.2 Subsidiegrondslagen en -normen (doelstelling 8)

De gemeente wil toe naar subsidiegrondslagen en -normen die, in combinatie met de tarieven, een sturingsmiddel vormen waarmee de overige doelstellingen van het sportbeleid kunnen worden ondersteund en gerealiseerd. Speerpunten van het subsidiebeleid zijn de oudere jeugd, senioren, mensen met een handicap, etnische minderheden en minder-draagkrachtigen. Het subsidiebeleid moet deze doelgroepen mogelijkheden bieden en stimuleren om deel te nemen aan sport.

Daarnaast moet bekeken worden of het subsidiebeleid mogelijkheden kan bieden om vrijwilligersbeleid bij de verenigingen te ondersteunen. Om tot nieuwe subsidiecriteria te komen, moeten we:

1. De huidige (verschillen in) subsidiegrondslagen en -normen inventariseren en evalueren;
2. Onderzoeken op welke wijze nieuwe subsidies, in samenhang met de tarieven, recht kunnen doen aan de speerpunten en de doelstellingen van het gemeentelijk sportbeleid

4.5.3 Monitoring (doelstelling 9)

In Leidschendam-Voorburg wordt op sportgebied op dit moment nauwelijks iets gemeten. Echter om sportbeleid te kunnen voorbereiden, uitvoeren en evalueren is informatie nodig. Alleen op basis van informatie is het mogelijk voorzieningen en sport- en bewegingsactiviteiten af te stemmen op de behoeften van de verschillende doelgroepen en het sportklimaat van Leidschendam-Voorburg naar een hoger niveau te tillen. Aandachtsgebieden waarop de gemeente inzicht zou moeten hebben, zijn:

- De wensen, behoeften en voorkeuren ten aanzien van de sportinfrastructuur van burgers als inwoner en klant;
- Maatschappelijke (lokale en regionale) ontwikkelingen, mogelijkheden en randvoorwaarden voor beleid;
- Klanttevredenheid en bereikte doelen (=succes van het gemeentelijk beleid);
- Doeltreffendheid, doelmatigheid en kwaliteit van de inzet en beheersing van middelen

Daarnaast moet er een exploitatiemonitor worden opgezet. Uit een door Marktplan BV uitgevoerd onderzoek naar het beheer en de exploitatie van gemeentelijke sportaccommodaties blijkt namelijk dat de gemeente onvoldoende inzicht heeft in de financiële exploitatie van haar sportaccommodaties. Het opzetten van een exploitatiemonitor is tevens noodzakelijk in het kader van een mogelijke privatisering van accommodaties in de sport. Op basis van gegevens kunnen beter onderbouwde beslissingen genomen worden ten aanzien van exploitatieaanbiedingen van potentiële exploitanten.

Overigens is het, wanneer de gemeente over gaat tot privatisering, belangrijk dat de gevolgen van de privatisering in kaart worden gebracht. De gemeente wil immers voorkomen dat er kapitaalvernietiging optreedt. Het oprichten van een privatiseringsmonitor zou daar geschikt voor zijn. In deze privatiseringsmonitor zouden dan een aantal kwantificeerbare kernvariabelen (gebruik, kwaliteit en financieel resultaat) en een aantal achtergrondvariabelen (voor het interpretatiekader) opgenomen kunnen worden.

4.5.4 Een goede communicatiestructuur (doelstelling 10)

Een goede communicatiestructuur is van essentieel belang bij de implementatie en de uitvoering van deze beleidsnota. Verder zou een goede communicatiestructuur in de toekomst dienst kunnen doen als ondersteuningsstructuur voor de lokale sportinfrastructuur. Om tot een goede communicatiestructuur te komen, moeten we:

1. Inventariseren in welke behoefte zou moeten worden voorzien;
2. Inventariseren welke middelen daartoe zouden moeten worden ingezet;
3. Inventariseren van welke bestaande middelen gebruik zou kunnen worden gemaakt.

De belangrijkste organisaties in de uitvoering van deze nota zijn:

- De sportverenigingen
- De afdeling Welzijn
- De afdeling Accommodaties
- Overige gemeentelijke afdelingen
- Directies van scholen
- Vertegenwoordigers van buurtcentra
- Vertegenwoordigers van sportbonden, (provinciale) koepelorganisaties

Om vorm te geven aan een goede communicatiestructuur zouden de volgende overlegvormen en communicatiemiddelen kunnen worden ingevoerd:

Overleg

- Platform Leidschendam-Voorburg (2 jaarlijks initiatief vanuit de gemeente)

Communicatiemiddelen

- Nieuwsbrief
- Internetsite

5. Planning

Hoewel zoveel mogelijk wordt uitgegaan van een integrale benadering, krijgt elke doelstelling een eigen programma van uitvoering. Dit is noodzakelijk omdat elke doelstelling vraagt om specifieke (financiële) ondersteuning. Door elke doelstelling in een apart uitwerkingsplan te gieten, kunnen afwegingen goed onderbouwd worden en kan de uitvoering goed gepland en geïntegreerd plaatsvinden. Wanneer een uitwerkingsplan door de Raad wordt vastgesteld, is dat het startsein voor het proces om een bepaald uitwerkingsplan en de daaraan gekoppelde doelstelling te verwezenlijken. In de onderstaande tabel wordt de planning voor het vaststellen van de uitwerkingsplannen door de raad weergegeven.

Sportinfrastructuur	Doelstelling	Vaststelling uitvoeringsprogramma door Raad
Harde sportinfrastructuur	3. Versterking sportaccommodaties	Juni 2004
	4. Privatisering sportaccommodaties	Juni 2004
Ondersteunende sportinfrastructuur	7. Transparante tarieven met een kostendekkend karakter	Januari 2005
	8. Subsidiegrondslagen en -normen	Januari 2005
	9a. Exploitatiemonitor 9b Sportmonitor 9c Privatiseringsmonitor	Januari 2005 Augustus 2005 = afhankelijk van besluit tot privatisering
	10. (Middelen ten behoeve van) een goede communicatiestructuur	Augustus 2005
Zachte sportinfrastructuur	1. Versterking sportverenigingen	2005 ² of 2006
	2. Verbreding sportfunctie	2005 of 2006
Harde sportinfrastructuur	5. Multifunctione(e)(er) gebruik sportaccommodaties	Valt samen met de doelstellingen 1 en 2.
	6. Sportief (mede) gebruik van openbare ruimte	Valt samen met de doelstellingen 1 en 2 én de ontwikkeling van het speelruimteplan

NB: Specifieke planningen en (financiële) onderbouwingen zullen dus aan de orde komen in het betreffende uitwerkingsplan.

² In het kader van het versterken van sportverenigingen wil de gemeente aansluiting zoeken bij de 'Stimuleringsregeling Breedtesport' van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Oorspronkelijk zou deze regeling lopen tot april 2007, maar in het kader van de bezuinigingen wordt de duur van de stimuleringsregeling ingekort tot 1 april 2004. Wanneer het mocht lukken nog op tijd een aanvraag in te dienen bij het ministerie van VWS, zal de raad in juni 2004 daarover een beslissing kunnen nemen en zal het project aanvangen met in 2005.